

မောင်ရေအေး (ဟားဗတ်တက္ကသိုလ်)

အင်တာဗျူး နည်းဗျူဟာ

အခွင့်အလမ်း တဖန် (၂၂)

အင်တာဗျူး နည်းပျူဟာ

စာရေး သူ၏ အမှာ

အလုပ်အကိုင်အတွက် လူတွေ . အင်တာဗျူး သည် ဝန်ထမ်းအ ဖြစ်လုပ်ကိုင်မည် သူတစ်ဦး၏ ဘဝတက်လမ်းအတွက် အရေး ပါသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်နေပါသည်။

Professional တစ်ဦးအ ဖြစ် ပြည်တွင် မှာ ရော၊ ပြည်ပမှာ ပါ ဂုဏ် ခန့် ရှိန်းကန်လှုပ်ရှားခဲ့ရသော စာရေး သူ၏ ဘဝတွင် အလုပ်အကိုင်ရရှိဖို့အတွက်၊ ရာထူးတစ်ဆင့်တိုးဖို့အတွက်၊ နိုင်ငံခြားပညာတော် သင် အ ဖြစ်ရွေးချယ်ခံရဖို့အတွက် လူတွေ . အင်တာဗျူး အမျိုးမျိုးကို ဝင်ရောက်ဖြေဆိုခဲ့ရဖူးပါသည်။ ရာထူးအဆင့်အတန်း အတော် အတန် ရလာသည့်အခါကျတော့လည်း ဝန်ထမ်းရွေးချယ်ရေး အတွက် အင်တာဗျူး ခံရပြန်ပါသည်။ စာရေး သူ၏ အင်တာဗျူး ဖြေသူ (interview) အ ဖြစ်လည်းကောင်း၊ အင်တာဗျူး သူ (interviewer) အ ဖြစ်လည်းကောင်းရရှိခဲ့သော အတွေ့ . အကြုံများ အရ အင်တာဗျူး အတော် များများ တွင် အင်တာဗျူး ဝင်ဖြေသူများ အနက်အတော် ဆုံးဆိုသူများ (the best candidates) ထက် အကောင်းဆုံးဖြေဆိုနိုင်သူများ (the best interviewees) က အရွေးချယ်ခံသွားကြရလေ့ရှိသည်ကို တွေ့ . ခဲ့ရပါသည်။ ဤအချက်က အင်တာဗျူး ဝင်တော့မည် ဆိုလျှင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်လေ့ကျင့်ထားဖို့ အထူးပင် လိုအပ်နေကြောင်းကိုမီးမောင်းထိုးပြနေပါသည်။

အင်တာဗျူး ဝင်မည့် သူများ အကောင်းဆုံး ဖြေဆိုနိုင်ရန်အတွက်ကြို တင်ပြင်ဆင်လေ့ကျင့်ထားရမည့် အကြောင်းအရာများ ကို စာရေး သူ၏ အတွေ့ . အကြုံနှင့် လက်လှမ်းမီရာ စာအုပ်စာတမ်းများ အပေါ် အခြေခံကာဤစာအုပ်တွင် ရေး သား တင်ပြထားပါသည်။ အထူးသဖြင့် -

* အလုပ်ရှင် သို့ မဟုတ် အင်တာဗျူး သူက အင်တာဗျူး သည့်အခါ အင်တာဗျူး ဖြေသူ တစ်နည်းဆိုရသော် အလုပ် လျှောက်ထားသူထံမှ ဘာတွေ ကို အဓိက

သိရှိလိုကြပါသလဲ။

* မေးလေ့မေးထရှိသော အင်တာဗျူး မေးခွန်းတွေ က ဘာတွေ လဲ။

* အင်တာဗျူး ဝင်သည့်အခါ အင်တာဗျူး ဖြေသူတွေ ကျူး လွန်တတ်သော အမှာ :တွေ က ဘာတွေ လဲ။ အဆိုပါ အမှာ :တွေ ကို ဘယ်လိုရှောင်ရှားရမလဲ။

* မိမိရဲ့ background နှင့် ကျွမ်းကျင်မှု တွေ ကို အင်တာဗျူး သူအကြိုက်တွေ .အောင် ဘယ်လို တင်ပြရမလဲ။

* မိမိရဲ့ အားနည်းချက်တွေ ကို အင်တာဗျူး သူက အားသာချက်များ အ ဖြစ် မြင်လာအောင် ဘယ်လိုတင်ပြရမလဲ။

* အင်တာဗျူး မေးခွန်းတွေ ကို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်မှု အပြည့်အဝနှင့် ဘယ်လိုဖြေဆိုရမလဲ။

* ဘယ်လို ဝတ်စားဆင်ယင်မလဲ။

* ကိုယ်နှုတ်အမှုအရာ ဘယ်လို ထားရှိရမလဲ။

* လျှောက်ထားသည့် အလုပ်အကိုင်ရရှိရေး မှာ မိမိအတွက် သေရေး ရှင်ရေး တမျှ အရေး ကြီးနေတယ်ဆိုတာကို မပေါ်လွင်စေဘဲ ဘယ်လိုဖြေဆိုရမလဲ အစရှိသည်တို့ကို အင်တာဗျူး ဝင်ဖြေသူတို့ ဂဓာနုဏသိရှိနားလည်အောင် အသေးစိတ်ရှင်းလင်းတင်ပြထားပါသည်။

ထို့အပြင် အင်တာဗျူး သူတို့ ပြင်ဆင်ထားလေ့ရှိသည့် အင်တာဗျူး ဖြစ်စဉ်ကို အခြေခံအားဖြင့် သိရှိနားလည်နေစေရန်အတွက်လည်း “ဘယ်လို အင်တာဗျူး မလဲ” ဆိုသည့် ဆောင်းပါးကိုပါ ဤစာအုပ်တွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသေးသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဤစာအုပ်က ပြည်တွင်း မှာ ရော၊ ပြည်ပမှာ ပါ အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေနေကြသူများ အတွက် တစ်နည်းတစ်လမ်းအားဖြင့် အထောက်အကူပြု နိုင်လိမ့်မည် ဟု မျှော်လင့်ရပါသည်။ ထို့အပြင် မိမိတို့ရဲ့ ကုမ္ပဏီမှာ လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းမှာ

လူမှန်နေရာမှန် (right person) ရွေးချယ်ခန့်ထားလိုသည့် လုပ်ငန်းရှင်များ ၊ မန်နေဂျာများ အတွက်လည်း အသုံးတည့်လိမ့်မည် ဟု မျှော်လင့်ရပါသည်။

“အခွင့်အလမ်းဂျာနယ်”တွင် ရေး သားဖော်ပြခဲ့ပြီး တစ်စစီပျံ့ကျနေသော “ အင်တာဗျူး နည်းဗျူဟာ” ဆောင်းပါးများ ကို ယခုကဲ့သို့ စာအုပ်အ ဖြစ် စုစည်းထုတ်ဝေရန် ကမ်းလှမ်းလာသည့် အယ်ဒီတာချုပ် မောင်သန်းစိုး (ဗMA) နှင့် စာအုပ် ဖြစ်မြောက်ရေး အတွက် စိတ်ရှည်လက်ရှည် ဝိုင်းဝန်းကူညီကြသော အခွင့်အလမ်းပိုင်းတော် သားများ အား အထူးကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း။

မောင်ရေအေး (ဟားဗတ် တက္ကသိုလ်)

*

မေးလေ့ မေးထရှိသော အင်တာဗျူး မေးခွန်းများ

အာလာပသလ္လာပအမေးများ

* “ကော်ဖီ၊ လက်ဖက်ရည် တစ်ခုခု သောက်ပါဦးလား”

* “ဒီနေ့အပူချိန် မနေကထက် ပိုများ ပုံရတယ်”

* “.....မြို့ မှာ နေခဲ့ဖူးတယ်ဆို။ နေရထိုင်ရတာ ဘယ်လို နေသလဲ”

* “တိုရုံးနေရာကို လာရတာ အခက်အခဲရှိလား”

* “အခုနက မင်း.....မဂ္ဂဇင်းဖတ်နေတာတွေ လိုက်ရတယ်။

ပုံမှန်ဖတ် ဖြစ်သလား”

* မင်းရဲ့ ကိုယ်ပိုင် အားလပ်ချိန်ကို ဘယ်လိုအသုံးချလဲ”

* “ဇာမာ မင်းရဲ့ ဝါသနာကလို့ဖော်ပြထားတာ သတိထားမိတယ်။

အဲဒီ အကြောင်း ပြောပြစမ်းပါဦး”

* “တို့ကုမ္ပဏီ ဘောလုံးအသင်းက ဒီနှစ် လွတ်လပ်ရေး နေ့အထိမ်းအမှတ်

..စက်မှု ဇုန် ဘောလုံးပြိုင်ပွဲမှာ ဗိုလ်စွဲခဲ့တယ်။ မင်းရော ဘောလုံးကစားတတ်သလား”

* “ပြီးခဲ့တဲ့ ဇန်နဝါရီအတွင်း က ဂါဇာကမ်းမြောင်းဒေသမှာ ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ စစ်ပွဲကို

မင်းဘယ်လိုမြင်သလဲ”

ပုဂ္ဂိုလ်ရေး အမေးများ

* “မင်းအကြောင်း တို့ကို ပြောပြစမ်းပါ”

* “ဘုကြောင့် လက်ရှိအလုပ်ကနေ နုတ်ထွက်ချင်ရ တာလဲ”

* “ဘုကြောင့် အလုပ်ကနေ နုတ်ထွက်ခဲ့ရတာ လဲ”

* “လက်ရှိအလုပ်ကနေနုတ်ထွက်ဖို့ အရင်က စဉ်းစားခဲ့ဖူးသလား။

စဉ်းစားခဲ့ဖူးတယ်ဆိုရင် ဘာကြောင့် နုတ်မထွက်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေရသလဲ”

* “ဒီအလုပ်ကို ဘာကြောင့် လျှောက်ထားရတာ လဲ”

* “အလုပ်အကိုင်တစ်ခုကနေ နောက်တစ်ခု ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်တာမျိုးကို မင်းဘယ်လို ရှုမြင်သလဲ”

* “အလုပ်ရှာနေတာ ကြာပြီလား”

* “ဘယ်လို အလုပ်အကိုင်မျိုးကို မင်းစိတ်အားထက်သန်သလဲ”

* “အောင်မြင်မှု ဆိုတာကို မင်း ဘယ်လို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုသလဲ”

* “တို့ကုမ္ပဏီမှာ ဘာကြောင့် မင်း အလုပ်ဝင်လုပ်ချင်ရတာ လဲ”

* “ဒီအလုပ်နေရာမှာ မင်းကို ဘာကြောင့် ခန့်သင့်သလဲ”

* “မင်းရဲ့ အသက်မွေးမှု လုပ်ငန်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (career progress) ကို မင်း ဘယ်လို သုံးသပ်သလဲ”

* “အခုလျှောက်ထားတဲ့အလုပ်ကို မရဘူးဆိုရင် မင်းဘာဆက်လုပ် မလဲ”

* “တို့ကုမ္ပဏီမှာ အလုပ်သင် (intern) အဖြစ် မင်းဝင်လုပ်နိုင်မလား”

* “မင်းရဲ့ လက်ရှိ (ယခင်)ဘေ့စ်ကို မင်း ဘယ်လိုမြင်သလဲ”

* “မင်း တွေ့ကြုံခဲ့ရဖူးတဲ့ အကောင်းဆုံးဘေ့စ်အကြောင်းကိုပြောပြစမ်းပါ”

* “မင်း တွေ့ကြုံခဲ့ရဖူးတဲ့ အဆိုးဆုံးဘေ့စ်အကြောင်းကိုပြောပြစမ်းပါ”

* “မင်းရဲ့ လတ်တလော ရည်မှန်းချက်က ဘာလဲ”

* “ရှေ့လာမယ့် ၅ နှစ် အတွင်း မှာ ဘယ်လိုအလုပ်အကိုင် အဆင့်အတန်းမျိုးကို မင်းရည်မှန်းထားသလဲ”

* “မင်းရဲ့ ရေရှည်ရည်မှန်းချက်တွေ က ဘာတွေ လဲ”

* “မင်းမှာ ဘယ်လို အားသာချက်တွေ ရှိသလဲ”

* “မင်းရဲ့ အားနည်းချက်တွေ က ဘာတွေ လဲ”

* “မင်းရဲ့ အားနည်းချက်၊ အားသာချက်တွေ နဲ့ ပတ်သက်လို့မင်းရဲ့ လက်ရှိ (အရင်) boss ဆီမှာ တို့စုံစမ်းရင် သူဘယ်လိုပြောမယ်လို့ မင်းထင်သလဲ”

* “မင်းရဲ့ CV အရ လက်ရှိအလုပ်နဲ့ အရင်အလုပ်ကြားမှာ ၁၀ လ လောက်ပြတ်တောက်နေတာကို တွေ့ရတယ်။ အဲဒါဘာကြောင့် gap ဖြစ်နေရတာ လဲ”

ပညာသုတအမေးများ

* “ဘဝကို တစ်ကနေ အသစ်တစ်ဖန်

ပြန်စလို့ရမယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုအသက်မွေးမှု လမ်းကြောင်း (career) မျိုးကို မင်းရွေးချယ်မလဲ”

* “မင်းမှာ ရွေးချယ်နိုင်ခွင့်သာရှိမယ်ဆိုရင် ဘယ်လို လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်း၊ ကုမ္ပဏီမျိုးကို မင်း ရွေးချယ်မလဲ”

* “အခု မင်းလျှောက်ထားထားတဲ့ အလုပ်အကိုင် position နဲ့ပတ်သက်လို့ မင်းဘာတွေ သိထားသလဲ”

* “ဒီအလုပ်အကိုင် position နဲ့လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းorganization တို့အပေါ် မင်းရဲ့ သဘောထားအမြင် ဘယ်လိုရှိသလဲ”

* “လောလောဆယ် ဘယ်လိုပညာရပ်တွေ ကို မင်း ဆည်းပူးလေ့လာထားသလဲ”

* “မင်းရဲ့ လေ့လာသင်ယူမှု စတိုင်လ် (learning style) ကဘယ်လိုလဲ”

* “မင်း ဘယ်လို လေ့လာသင်ယူနေသလဲ”

* “မင်းရဲ့ အသက်မွေးမှု ပညာသုတ တိုးပွားနေအောင် မင်းဘယ်လို

လုပ်ဆောင်နေသလဲ”

* “လက်ရှိ (ယခင်)အလုပ်အကိုင်မှာ မင်းဘာတွေ ဆည်းပူးလေ့လာနိုင်ခဲ့သလဲ”

* “မင်းမှာ ထိပ်ပိုင်းစီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နိုင်တဲ့အစွမ်းအစ (top management potential) ရှိပါသလား”

* “မင်း ဘာကြောင့် စီးပွားရေး တက္ကသိုလ်(ဆေးတက္ကသိုလ်၊ နည်းပညာတက္ကသိုလ်) တက်ခဲ့ရတာလဲ”

* “မင်းက စင်ကာပူ တက္ကသိုလ်က ဘွဲ့ရခဲ့တယ်ဆိုတော့ဘာကြောင့် အဲဒီ တက္ကသိုလ်ကိုတက်ဖို့ ရွေးခဲ့ရတာလဲ”

* “အသက်မွေးမှု အလုပ် (career)အမျိုးမျိုးရှိတဲ့အနက် မင်းကဘာပြုလို့ စာရင်းကိုင်အလုပ်ကို ရွေးချယ်ရတာလဲ”

* “တို့လုပ်ငန်း၊ တို့ကုမ္ပဏီအကြောင်း မင်းသိထားသလောက်ပြောပြစမ်းပါ”

* “မင်းရဲ့ အမြင်အရ တို့လုပ်ငန်းမှာ အရေး အကြီးဆုံး ပြဿနာကဘာလဲ။ ပြိုင်ဘက်တွေ အပေါ် အသာစီး ရစေဖို့ ဘယ်လိုအားသာချက်မျိုးတို့မှာ ရှိသင့်သလဲ”

* “တို့လုပ်ငန်းရဲ့ ရှေ့အလားအလာကို မင်း ဘယ်လိုမြင်သလဲ”

* “အခုလျှောက်ထားတဲ့ အလုပ်အကိုင်ရဲ့ တာဝန်နဲ့ ဝတ္တရားပိုင်းကိုပိုမိုထိရောက်မှု ရှိအောင် ဘယ်လို အပြောင်းအလဲတွေ လုပ်သင့်တယ်လို့ မင်းထင်သလဲ”

* “မင်းမှာ တီထွင်ကြံဆနိုင်တဲ့ အစွမ်းအစ ရှိလား”

* “လုပ်ရည်ကိုင်ရည်နဲ့ ပတ်သက်လို့ အညံ့ဆုံးကို အဆင့် ၁၊ အတော်ဆုံးကို အဆင့် ၁၀ ဆိုပြီး အဆင့် ၁၀ ဆင့် ခွဲခြားသတ်မှတ်ရင် မင်းကိုယ်မင်း ဘယ်အဆင့်မှာ ရှိတယ်လို့ထင်ပါသလဲ”

* “လက်ရှိလစာ ဘယ်လောက်ရနေသလဲ”

* “နောက်ဆုံးလုပ်ခဲ့တဲ့ အလုပ်အကိုင်မှာ လစာဘယ်လောက်ရသလဲ”

* “အခုလျှောက်ထားတဲ့ အလုပ်အကိုင်ရာထူးအတွက် လစာဘယ်လောက် မျှော်မှန်းထားပါသလဲ”

* “မင်းဟာ အခုလျှောက်ထားတဲ့ အလုပ်အကိုင်ရာထူးအတွက် overqualified ဖြစ်နေပါတယ်”

လုပ်ငန်းအတွေ့ .အကြံအမေးများ

* “အခုလျှောက်ထားတဲ့အလုပ်ဟာ မင်းရဲ့ လက်ရှိ (ယခင်)အလုပ်နဲ့ ဘယ်လို ကွာခြားသလဲ”

* “မင်းရဲ့ လက်ရှိ (ယခင်)အလုပ်အကိုင်ဟာ လက်ရှိ(ယခင်)လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းရဲ့ ရည်မှန်းချက်တွေ နဲ့ ဘယ်လိုဆက်သွယ်မှု ရှိသလဲ”

* “မင်းပါဝင်လုပ်ကိုင်ခဲ့ဖူးတဲ့ အလုပ်အစုအဖွဲ့ (work group / team) အကြောင်းပြောပြစမ်းပါ” ၈၇

* “လက်ရှိ (ယခင်)အလုပ်အစုအဖွဲ့နဲ့ လုပ်ရကိုင်ရတာ ဘယ်လိုအခြေအနေ ရှိသလဲ” ၈၈

* “အလုပ်အစုအဖွဲ့ (work group / team) မှာ မင်းဟာဘယ်လို အခန်းကဏ္ဍကနေ ပါဝင်လေ့ရှိလဲ”

* “ထက်မြက်သွက်လက်မှု မှာ စံပြုရလောက်တဲ့ အလုပ်အစုအဖွဲ့(ideal work group/team) ဆိုတာကို မင်းဘယ်လိုသဘောပေါက်နားလည်ထားသလဲ”

* “အလုပ်သမားတွေ ရေရှည်စွဲမြဲလုပ်ကိုင်စေနိုင်တဲ့ လုပ်ငန်းခွင်ဝန်းကျင် (conductive work environment) ဆိုတာ ဘာလဲ”

* “ဆက်ဆံရခက်ခဲတဲ့ boss ရဲ့ လက်အောက်မှာ လုပ်ကိုင် ခဲ့ဖူးပါသလား”

* “လက်ရှိ (ယခင်) အလုပ်မှာ ဘာတွေ လုပ်ရသလဲ”

* “မင်းရဲ့ လက်ရှိ (ယခင်) အလုပ်မှာ ဆက်သွယ်ရေး (communication) ဟာ ဘယ်လောက်အထိ အရေး ပါသလဲ”

* “ဘယ်လို ဆက်သွယ်ရေး နည်းလမ်း(form of communication)မျိုးကို မင်း အားသန်သလဲ”

* “အထိရောက်ဆုံး ဆက်သွယ်ရေး နည်းလမ်းဟာဘယ်လိုနည်းလမ်းမျိုးလဲ”

* ပိုမိုကြီးလေးတဲ့ လုပ်ငန်းတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နိုင်ဖို့ အတွက်မင်းရဲ့ လက်ရှိ (ယခင်) အလုပ်က ဘယ်လို အထောက်အကူပြုသလဲ”

* “လက်ရှိ (ယခင်)အလုပ်မှာ workload က ဘယ်လို ရှိပါသလဲ”

* “လက်ရှိ (ယခင်)အလုပ်မှာ အရေး ပါတဲ့ ဘယ်လို ဆုံးဖြတ်ချက်မျိုးတွေ ကို ချမှတ်ရပါသလဲ”

* “မင်းအတွက် ခက်ခဲတဲ့အလုပ်တွေ က ဘာတွေ လဲ။ ဘာကြောင့် အဲဒီ အလုပ်တွေ က မင်းအတွက် ခက်ခဲရတာ လဲ”

* “မင်း မလုပ်လိုမကိုင်လိုတဲ့ အလုပ်မျိုးကို မ ဖြစ်မနေလုပ်ရတဲ့အခါ ထိရောက်မှု ရှိအောင် ဘယ်လို လုပ်ခဲ့သလဲ”

* “မန်နေဂျာတစ်ဦးအတွက် အခက်ခဲဆုံးအလုပ်ဟာ ဘာလဲ”

* “မန်နေဂျာတစ်ဦးအတွက် ဘယ်လို ကိစ္စမျိုးမှာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချရတာ အခက်ခဲဆုံးလဲ”

* “လက်ရှိ (ယခင်)အလုပ်မှာ တစ်ကိုယ်တော် လုပ်ရတဲ့ အလုပ်ချိန်ဘယ်လောက် ရှိသလဲ”

* “မင်းတွေ ကြုံခဲ့ရတဲ့ ပြဿနာတစ်ခုအကြောင်းနဲ့ ဘယ်လိုကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းခဲ့သလဲဆိုတာကို ပြောပြစမ်းပါ”

* “လက်ရှိ (ယခင်)အလုပ်အကိုင်မှာ ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ရတဲ့ပရောဂျက် (project) တွေ အနက် မင်းအတွက် စိတ်လှုပ်ရှားဖွယ်ရာ အကောင်းဆုံး ဖြစ်တဲ့ ပရောဂျက်တစ်ခုအကြောင်းပြောပြစမ်းပါ”

* “လက်ရှိ (ယခင်)အလုပ်အကိုင်မှာ မင်းကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ရတဲ့ အရေးအကြီးဆုံး ပရောဂျက်တစ်ခုအကြောင်းပြောပြစမ်းပါ”

* “မင်းရဲ့ CV အရ မင်းဟာ အလုပ်အကိုင် မကြာခဏပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်တတ်တာကို တွေ့ရတယ်။ အခု မင်းလျှောက်ထားတဲ့ ဒီအလုပ်အကိုင်မှာ ရော တာရှည်စွဲမြဲလုပ်မယ်လို့ဆိုနိုင်ပါ့မလား”

* “အခု လျှောက်ထားတဲ့ အလုပ်အကိုင် position အတွက်ဆိုရင် မင်းအသက်က ငယ်မနေဘူးလား”

* “မင်းရဲ့ အတွေ့အကြုံက နည်းသေးတော့ လစာလျှော့ပေးရင်ဒီအလုပ်ကို လုပ်နိုင်ပါ့မလား”

အမူအကျင့် အမေးများ

* “မင်းရဲ့ စီမံခန့်ခွဲစတိုင်လ်အကြောင်း ပြောပြစမ်းပါ”

* “ထက်မြက်တဲ့ အလုပ်အစုအဖွဲ့ဝင် (team player) တစ်ဦး ဖြစ်ဖို့အတွက် လိုအပ်တဲ့အရည်အသွေးတွေ က ဘာတွေ လဲ”

* “မင်းပါဝင်ခဲ့တဲ့ အလုပ်အစုအဖွဲ့ (work group / team)တစ်ခုဖရိုဖရဲ ဖြစ်သွားပုံကို ပြောပြစမ်းပါ”

* “မင်းရဲ့ အလုပ်မှာ မနေ့က ဘာတွေ ဖြစ်ခဲ့သလဲ ဆိုတာကိုပြောပြစမ်းပါ”

* “မင်းရဲ့ အရင်အလုပ်မှာ ထူးခြားတဲ့ နေ့တစ်နေ့ အကြောင်းပြောပြစမ်းပါ”

* “မင်း အလုပ်ဖြုတ်ခံရဖူးပါသလား”

* “မင်းနဲ့အရင်အလုပ်ရှင်တို့အကြား ဆက်ဆံရေး ဘယ်လိုရှိသလဲ”

* “မင်းရဲ့ လက်ရှိ (ယခင်) အလုပ်အပေါ် ဘယ်လိုရှုမြင်သလဲ”

* “မင်းရဲ့ လက်ရှိ (ယခင်) ကုမ္ပဏီအပေါ် ဘယ်လိုရှုမြင်သလဲ”

* “တိုက်ရိုက်ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှု ("hands-on" control) နဲ့လုပ်ပိုင်ခွင့်

ခွဲဝေပေးမှု (delegation) ဆိုတဲ့ စီမံခန့်ခွဲမှု နည်းလမ်း ၂ ခုအနက် ဘယ်နည်းလမ်းကို ပိုသဘောကျသလဲ”

* “မင်းဟာ ဦးဆောင်သူလား၊ နောက်လိုက်လား”

* “ကိုယ်ရေး ကိုယ်တာကိစ္စ (personal commitment) ပေါ်လာတဲ့အချိန်မှာ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်အရေး ပေါ် လုပ်ငန်းအစည်းအဝေးတက်ရမယ့် အခြေအနေမျိုးရှိလာရင် မင်းဘာလုပ်မလဲ”

* “လူသစ်တွေ နဲ့ လက်တွေ့ လုပ်ကိုင်ဖို့ လိုအပ်လာတဲ့အခါ အဲဒီ လူတွေ ရဲ့ စိတ်နေသဘောထားကို နားလည်အောင် မင်းဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ အဲဒီ လူတွေ ရဲ့ အပြုအမူတွေ ကို မင်းကြိုတင်ခန့်မှန်းနိုင်ပါ့မလား”

* “အလုပ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး တခြားလူတွေ နဲ့ သဘောထားအမြင်ကွဲလွဲမှု ရှိတဲ့အခါ မင်းဘာလုပ်မလဲ”

* “မင်းရဲ့ လက်ရှိ(ယခင်) အလုပ်မှာ ထမ်းဆောင်ရတဲ့ တာဝန်တွေ အနက် မင်းသဘောအကျဆုံး တာဝန်တစ်ခုကိုပြောပြစမ်းပါ”

* “မင်း အချိန်ပိုအလုပ်ဆင်းနိုင်သလား”

* “မင်း နယ်ခရီးထွက်နိုင်သလား”

* “မင်းရဲ့ လုပ်သက်တစ်လျှောက်မှာ ကိုယ်စွမ်းဉာဏ်စွမ်းရှိသလောက် အကောင်းဆုံး ဖြစ်အောင် လုပ်ခဲ့ဖူးပါသလား”

* “အလုပ်ဝင်ပြီးတဲ့နောက် ဘယ်လောက်လောက်ကြာမှ ကုမ္ပဏီအတွက် ထိထိရောက်ရောက် အကျိုးရှိအောင် လုပ်ကိုင်ပေးနိုင်မှာ လဲ”

* “မင်းရဲ့ လက်ရှိ (ယခင်) အလုပ်အကိုင်မှာ စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်စရာတွေ ရှိပါသလား”

* “မင်းရဲ့ အသက်အရွယ်အရဆိုရင် မင်းရနေတဲ့လစာက မနည်းနေဘူးလား”

* “တို့ရဲ့ ကုမ္ပဏီမှာ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီးမင်းမှာ အထူးတလည် ပြောစရာဆိုစရာ ဘယ်လိုခြင်းချက်တွေ (reservations) တွေ ရှိပါသလဲ”

* “ဆက်ဆံရအခက်ခဲဆုံး လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဆိုတာကို မင်းဘယ်လို သတ်မှတ်သလဲ”

* “ရည်မှန်းချက်အတိုင်း အကောင်အထည်ဖော် မဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့တဲ့ မင်းရဲ့ အတွေ့အကြုံတစ်ခုကို ပြောပြစမ်းပါ”

* “ငါ့ရဲ့ အလုပ်ရာထူးနေရာမှာ မင်းဝင်လုပ်လိုပါသလား”

* “မင်းရဲ့ လက်ရှိ (ယခင်) အလုပ်ကို ဘယ်လိုရခဲ့တာလဲ”

* “အခုမင်းလျှောက်ထားတဲ့ အလုပ်နေရာ position ကို အနီးကပ်ကြီးကြပ်မယ့် supervisor မှာ ဘယ်လိုအရည်အချင်းတွေ ကျွမ်းကျင်မှု တွေ ရှိသင့်တယ်လို့ မင်း ထင်ပါသလဲ”

* “မင်းရဲ့ လက်ရှိရည်မှန်းချက် အထမြောက်အောင်မြင်ဖို့အတွက် မင်းဘာတွေ လုပ်နေသလဲ”

* “မင်းဟာ အင်တာဗျူး သူ ဖြစ်ရင် အခုဘယ်လိုမေးခွန်းမျိုးတွေ ကို မေးမလဲ ”

* “တို့ကုမ္ပဏီအတွက် တခြားလူတွေ မဆောင်ရွက်ပေးနိုင်တာမျိုးမင်း ဘာ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါသလဲ”

* “တို့ကုမ္ပဏီရဲ့ ကြော်ငြာတွေ ကို မင်းတွေ ဖူး၊ မြင်ဖူးသလား။ဝေဖန်ပါဦး”

* “တို့ကုမ္ပဏီရဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုက် (website)ကို မင်း ဝင်ကြည့်ဖူးသလား။ မင်းဘယ်လိုမြင်သလဲ”

* “မင်းအနေနဲ့ အလုပ်တာဝန်တွေ ကို ထမ်းဆောင်တဲ့အခါအထက် လူကြီးရဲ့ ကြီးကြပ်မှု ကို ဘယ်အတိုင်းအတာအထိလိုအပ်ပါသလဲ”

* “မင်းကို အလုပ်ခန့်လိုက်ပြီဆိုရင် အလုပ်စတင်တဲ့နေ့မှာ မင်းဘာလုပ်မလဲ”

* “အတ္တကြီးတဲ့ လူတွေ နဲ့ မင်း လက်တွဲ လုပ်နိုင်ပါ့မလား”

* “အလုပ်ပြောင်းရွှေ့ဖို့ နုတ်ထွက်စာတင်တဲ့အခါ လက်ရှိအလုပ်ရှင်က လစာတိုးပေးပါ့မယ်။ မထွက်ပါနဲ့လို့ တုံ့ပြန်ကမ်းလှမ်းလာရင် အဲဒီ counteroffer ကို မင်းလက်ခံမလား”

* “အလုပ်ခွင်အတွင်း မှာ သစ္စာရှိမှု (loyalty) ဆိုတာရှိနိုင်ပါ့မလား”

* “မင်းရဲ့ လုပ်မှာ :ကိုင်မှာ :တွေ ကနေ ဘယ်လို သင်ခန်းစာမျိုးတွေ ကို ထုတ်ယူနိုင်ခဲ့သလဲ”

* “မင်းဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်လိုတဲ့ ကုမ္ပဏီ၊ လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းကို ဘယ်လို ရွေးချယ်ဆုံးဖြတ်ပါသလဲ”

* “အလုပ်နဲ့ပတ်သက်လို့ မင်းအနေနဲ့ အရေး ကြီးတယ်လို့ခံယူထားတဲ့ တန်ဖိုးထားမှု တွေ (values) က ဘာတွေ လဲ”

အင်တာဗျူး သဘောသဘာဝ

လူတွေ .နှုတ်ဖြေ အင်တာဗျူး ဝင်ရောက်ဖြေဆိုရန်

အကြောင်းကြားခံရခြင်းသည် အလုပ်အကိုင်ရရှိဖို့အတွက် အတားအဆီးတစ်ခုကို ကျော်လွှားနိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ မင်္ဂလာရှိသော သတင်းဟုဆိုရပါမည် ။ သို့သော် အင်တာဗျူး ၊ အတွေ့ .အကြုံရှိသည် ဖြစ်စေ၊ မရှိသည် ဖြစ်စေ အလုပ်လျှောက်ထားသူ အများစုသည် အင်တာဗျူး ဝင်ရောက်ဖြေဆိုရမည့် အရေး ကိုတွေ့ :တွေ့ :ပြီး နေမထိထိုင်မသာ စိုးရွံ့ထိတ်လန့်နေတတ်ကြသည်။ လူတွေ .နှုတ်ဖြေ အင်တာဗျူး သည် အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေနေသူတစ်ဦးအတွက် စိန်ခေါ်မှု တစ်ရပ် ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်မည် ။ ဖိအားပေးခံရသော အခြေအနေ တစ်ရပ် ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်မည် ။ တကယ့်ကို နှစ်လိုဖွယ်ရာမကောင်းသော အခြေအနေတစ်ရပ်လည်း ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်မည် ။ မည်သို့သော အခြေအနေမျိုးပဲ ဖြစ်ပေလျှင်လူတွေ . အင်တာဗျူး ဟူသည် အလုပ်လုပ်လိုသူနှင့် အလုပ်ပေးမည့် သူတို့တွေ့ .ဆုံကြပြီး တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် အကဲခတ် ဆုံးဖြတ်ကြခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

ယင်းတွေ့ .ဆုံမှု သည် တစ်လမ်းသွားမဟုတ်၊ သူ့ဘက်ကိုယ့်ဘက် အသွားအပြန်ရှိသော နှစ် လမ်းသွား ဖြစ်သည်။ အင်တာဗျူး သည့်အချိန်မှာ အများဆုံးမိနစ် ၃၀ခန့်သာရှိသည်။ ထိုတိုတောင်းလှသည့်အချိန်အတွင်း မှာ အလုပ်ပေးမည့် အင်တာဗျူး သူ(interviewer)သည်-

* အလုပ်လျှောက်ထားသူဟာ လုပ်ငန်းခွင်အတွင်း မှာ ရှိနှင့် ပြီး လူတွေ နှင့် သဟဇာတ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား။

* အလုပ်လျှောက်ထားသူမှာ အလုပ်ကို အထမြောက်အောင်မြင်အောင် လုပ်ကိုင်နိုင်မည် ကျွမ်းကျင်မှု အရည်အသွေးတွေ ရှိပါသလား။

* အလုပ်လျှောက်ထားသူရဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး အင်္ဂါရပ်တွေ ကဘယ်လိုရှိသလဲ၊ ကြိုး ကြိုး စားစား လုပ်ကိုင်လိုသူလား၊ ရေသာခို

အချောင့်လိုက်လိုသူလား၊ မိမိထင်မြင်ချက်ကို ခိုင်ခိုင်မာမာ ပြောဆိုသူလား၊
အထက်လူကြီးအကြိုက် ရေလိုက်ငါးလိုက် လက်ညှိုး ထောင် ခေါင်းညိတ်မည်
သူလားစသည်တို့ကို အကဲခတ်ပြီး

* အလုပ်လျှောက်ထားသူကို အလုပ်ခန့်သင့်၊ မသင့် ဆုံးဖြတ်ပါသည်။
တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အလုပ်လုပ်လိုသော အင်တာဗျူး ဝင်သူ (interviewee)ကလည်း -

* လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်း၏ နေရာဒေသနှင့် အရွယ်အစားဟာ မိမိအတွက်
အဆင်ပြေနိုင်သလား၊ လုပ်ငန်းခွင်ဝန်းကျင် အငွေ့အသက် (atmosphere) ဟာ
နွေးထွေးဖော်ရွေသလား၊ ခွဲခြားဆက်ဆံသလား၊ နိုင်လိုမင်းထက်ပြောဆိုပြုမူသလား။

* အလုပ်ဟာ မိမိ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့အလုပ်မျိုး
ဖြစ်သလား။

* လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းမှာ မိမိအတွက် ကြီးပွားတိုးတက်မည့်
အခွင့်အလမ်းရှိသလား စသည်တို့ကို အကဲခတ်ပြီး

* လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းမှာ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်သင့်၊ မသင့် ဆုံးဖြတ်လေ့ရှိသည်။
အင်တာဗျူး ဝင်သူတဦးအနေဖြင့် သိရှိနားလည်သဘောပေါက်ထားသင့်သော
အင်တာဗျူး သဘောသဘာဝများ မှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။

* အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေနေသူတစ်ဦးသည် တစ်ကြိမ်တစ်ခါ အင်တာဗျူး
ဝင်ဖြေရှံ့မှုနှင့် အလုပ်ရရှိရန် မလွယ်ကူပါ။ အနည်းဆုံး ၃ ကြိမ်ခန့် အင်တာဗျူး ဝင်ဖြေပြီးမှသာ
အလုပ်ရလေ့ရှိသည်။

* တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးတည်းက မေးမြန်းသော တစ်ကိုယ်တော် အင်တာဗျူး မျှ
ရှိသလို အကဲဖြတ်အဖွဲ့ (panel) က မေးမြန်းသည့် အင်တာဗျူး မျိုးလည်းရှိပါသည်။

* အင်တာဗျူး ဝင်သူ၏ လုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံနှင့် ကျွမ်းကျင်မှု
အရည်အချင်းအပြင် စေ့ဆော်တွန်းအားပေးနိုင်စွမ်း (motivation)၊ တီထွင်ကြံဆနိုင်စွမ်း

(creativity) ကဲ့သို့ သော ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးတို့ကိုလည်း အင်တာဗျူး သူတို့ကအလေးထားအကဲဖြတ်ကြသည်။ သို့ကြောင့် အင်တာဗျူး ဝင်သူသည် ပညာသားပါသော မေးခွန်းများ၊ ဘောင်ခတ်ထားခြင်းမရှိသော မေးခွန်းများ (open-ended questions) ကို ဖြေနိုင်အောင် လေ့လာထားဖို့ လိုအပ်နေပါသည်။

* အင်တာဗျူး ဝင်သူ၏ နှလုံးရည်ကိုလည်း စမ်းသပ်စစ်ဆေးကြသေးသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အင်တာဗျူး ဝင်သူသည် ဖိစီးမှု ဒဏ် (stress) ကို ဘယ်လိုတုံ့ပြန်တတ်သလဲ၊ ဝေဖန်မှု (criticism) ကို ခံနိုင်ရည်ရှိသလား စသည်တို့ကို အင်တာဗျူး သူတို့က အကဲဖြတ်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

* ယခုအခါ “company man” ဟုခေါ်သည့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုတွင် မပြောင်းမရွှေ့ဘဲ သေတစ်ပန်သက်ဆုံး ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်သည့်စိတ်နေစိတ်ထားမျိုး လူအများ တွင် မရှိတော့ပါ။ ဟိုကုမ္ပဏီမှ သည်ကုမ္ပဏီ၊ ဟိုလုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းမှ သည်လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်း၊ ဟိုခုန်သည်ကူးပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်သည်မှာ မဆန်းတော့ပြီ။ အဆင့်မြင့် ရာထူးနေရာများ မှာ ပင် လူမမြဲပါ။ သို့ကြောင့် အလုပ်ရှာဖွေနေသူများ အတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းတွေ ပိုများ လာသလို အလုပ်ပေးမည့် သူများ အတွက်လည်း စိစစ်ရွေးချယ်ရမည့် အလုပ်လျှောက်ထားသူတွေ ပိုများ လာနေပါသည်။

* ဟိုခုန်သည်ကူးဝန်ထမ်းများ ကြောင့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းများ သည်ယင်းတို့၏ လုပ်ငန်း အရှိန်မပျက်အောင် ဝန်ထမ်းများ အား တာဝန်တွေ တိုးမြှင့်ထမ်းဆောင်စေလာကြသည်။ ဥပမာ- စီမံခန့်ခွဲရေး မန်နေဂျာအားစာရင်းကိုင်တာဝန်ကိုပါ ပူးတွဲ ထမ်းဆောင်စေခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။

အင်တာဗျူး လာရောက်ဖြေဆိုရန် အကြောင်းကြားခြင်းသည် လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းက အလုပ်လျှောက်ထားသူအား အလုပ်ခန့်ထားလိုသည့်အတွက်ဖိတ်ခေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အင်တာဗျူး ဖြစ်စဉ်သည် အင်တာဗျူး သူနှင့် အင်တာဗျူး ဝင်သူတို့ မျက်နှာချင်းဆိုင်တွေ့ဆုံပြီး နှစ်ဦးနှစ်ဖက် တူညီသော ရည်မှန်းချက်များ ကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ကြခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ နှစ်ဦးနှစ်

ဖက်တူညီသော ရည်မှန်းချက်များ ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်လေလေ၊ အင်တာဗျူး ဝင်သူအတွက် အလုပ်ရရှိရန် နီးစပ်လေလေ ဖြစ်သည်။ သို့ကြောင့် လည်း ဤဖြစ်စဉ်တွင် အင်တာဗျူး ဝင်သူများ အနက် အတော် ဆုံးပုဂ္ဂိုလ် (the best candidate)ထက် အကောင်းဆုံးဖြေနိုင်သူ (the best interviewee) က အလုပ်ရသွားလေ့ရှိပါသည်။

အင်တာဗျူးဖြစ်စဉ်

သို့ကြောင့် အင်တာဗျူး ဖြေဆိုရန် အကြောင်းကြားခံရသူသည် အင်တာဗျူး ဝင်ရန် စိုးရိမ်ကြောက်လန့်နေစရာမလိုပေ။ အင်တာဗျူး ဝင်သည့်အခါစိတ်ကိုတည်ငြိမ်အောင်ထားပါ။ စိတ်လှုပ်ရှားနေလျှင် မိမိအကျွမ်းတဝင်တတ်သိနားလည်ထားသည်များ ကို ဖြေကြားရာမှာ ပင် ကပေါက်တိကပေါက်ချာ ဖြစ်သွားတတ်ပါသည်။ ဟန်ဆောင်မှု မပါသော ပင်ကိုဟန်ပန် အမူအရာအပြောအဆိုဖြင့် သာ ဖြေဆိုရပါသည်။ ဘယ်လိုအကြောင်းမျိုးကြောင့် ပဲ ဖြစ် ဖြစ်မိမိ၏ ပင်ကိုစရိုက်လက္ခဏာမဟုတ်သော အပြောအဆို အမူအရာတို့ဖြင့် အင်တာဗျူး ကို ဝင်ရောက်ဖြေဆိုခြင်း လုံးဝမပြုသင့်ပါ။အရေး ကြီးသည်မှာ အင်တာဗျူး အတွက် အဆင်သင့်

ဖြစ်နေအောင်ကြိုတင်ပြင်ဆင်လေ့လာထားသင့်သည်များ ကို လေ့လာထားရန် ဖြစ်သည်။
အင်တာဗျူး ဝင်သည့်အခါ ဆောင်ရန်နှင့် ရှောင်ရန်များ(သ's and သn'ts) ရှိသည်ကိုလည်း
သတိပြုရပါမည် ။ ဆောင်သင့်သည်ကို ဆောင်ပြီး၊ ရှောင်သင့်သည်ကို ရှောင်နိုင်လျှင်
တိုတောင်းလှသော အင်တာဗျူး ချိန်အတွင်းမှာ အင်တာဗျူး သူ၏ အထင်ကြီးလေးစားမှု ကို
ရယူနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ အင်တာဗျူး သူက အထင်ကြီးလေးစားမှသာ မိမိအား
အလုပ်ခန့်လိုစိတ် ဖြစ်ပေါ်လာပေလိမ့်မည် ။

*